

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. ezégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A társadalom kötelessége.

Irtá: Nagyfalusi Fekete Gábor, kolozsv. kir. táblai elnök.

Fejlett ipar egyszerre sehol sem állott elő. Az előhaladottabb nyugati államokban is az ipar csak lassanként, fokozatosan emelkedett, erős állami támogatás és a fogyasztó közönség kitartó pártolása mellett mai magas fokára. A szomszéd Ausztriában is több, mint 150 esztendő kellett ahhoz, hogy mai vívmányaihoz jusson. Pedig az államhatalom nagymérvű anyagi és erkölcsi támogatását élvezte. Mária Terézia minden igyekezete oda irányult, hogy az osztrák tartományok gazdasági előmenetelét biztosítsa. Bizalmas megbízottak által külföldről gyárosok és munkások letelepedését biztosította. Nagy számmal jöttek be franciák, angolok, svájciak, németek és németalföldiek. Ezeknek széleskörű szabadalmat és kedvezményeket adott, nagyobb pénzbeli segélyben s gépek beszerzésében részesítette. Ez az osztrákokban is fölkelte a vállalkozási kedvet, különösen a főnemességben s csakhamar megindult az ipari föllendülés. A keresk. testületek útján évenként egy millió forint segély állott a vállalatok rendelkezésére, ami akkor óriási segítség volt.

De emellett a belföldi ipar megerősítésére már 1749-ben császári rendeletet adott ki, mely megtiltja külföldi szövetek behozatalát s 200 arany büntetéssel sújtja azt, aki jobbfajta idegen szövetből csináltat új ruhát, azt a szabót pedig, aki külföldi szövetből készít ruhát, iparjogositványának elvesztésével és három havi börtönnel bünteti. II. József császár 1784-ben az iparpártolás hatályosabbá tétele céljából anyjának fönnebb említett császári rendeletét újabb rendelet kibocsátásával erősítette meg s mikor 1786-ban a klastromokat fölsláta, a követségekre körlevelet intézett, amelyben a klastromépületeket fölajánlotta teljesen ingyen külföldről letelepülő iparosoknak, még más állami kedvezmények kilátásba helyezése mellett, aminek

rendkívüli eredménye volt, mert a szövőipar nagyban föllendült.

De Románia és Oroszország is nagy állami támogatás mellett biztosította iparának föllendülését, úgy, hogy Oroszországban jelenleg több mint 6 millió orsó van üzemben és a mechanikus szövőszékek száma 15 ezer. Ezzel szemben Magyarországnak csak alig százezer orsója és 6000 mechanikus szövőszéke van, s ezek is nagyrészt csak félgyártmányokat állítanak elő.

De azért ez is bizonyítja, hogy már van némi kezdet, csak erősíteni, támogatni kell.

Az állam meg is teszi a tőle telhető. Igaz, hogy aránylag kevés a vagyoni erőnk; mindamelllett is a kereskedelmi minisztériumnak iparfejlesztésre ma már 2 millió 300.000 korona áll rendelkezésére, melyből mintegy 800 ezer korona a kisipar támogatására esik; iparoktatásra pedig 1 millió 800.000 korona van fölvéve.

Jó volna persze még fokozottabb arányban haladnunk, de ha vagyoni erőnk ezt nem engedi is, a nagyközönség hazafias kötelessége a meglevőt támogatni, erősíteni, hogy így tovább haladhassunk. Mert egy-egy iparcikknek a közforgalomba bevezetése már száz-ezreket, sőt milliókat tart vissza a hazában, míg amit a külföldről hoznak be, ugyanannyit visz ki az országból.

A tervbe vett új autonom-tarifa szerint a külföldi iparcikkekre 20-30, sőt egyes cikkeknel még nagyobb százalék emelkedés lesz a behozatali vámnál s ezt mind nekünk kell megfizetni.

Fontos közgazdasági érdek tehát, hogy mentől kevesebb külföldi iparcikkre szoruljunk s e tekintetben mindent az államtól várjunk nem lehet, nem szabad.

Hathatósan támogatni kell tehát a társadalomnak is a hazai ipart, mert mit tapasztalunk? Dacára annak, hogy folyton hangoztatjuk a hazai iparpártolás hazafias kötelességét, — a hazai iparvállalatok a létföntar-

tással küzdenek s egymásután bukhatnak meg, a külföldi, különösen az osztrák gyárosok nyomása alatt, melyet csekélyebb vagyoni erejük mellett hosszasan nem tudnak ellen-súlyozni s a versenyben elbuknak, — a nagyközönség pedig nyugodtan elégti ki szükségleteit külföldi s különösen osztrák iparcikkekkal.

Igen, mert a nagyközönségtől nem lehet kívánni azt, hogy minden iparcikket előállítás helyén keressen föl, hanem hazafias kereskedőink földadata a jó minőségű hazai iparcikkeket üzleteikbe bevezetni. raktáron tartani, a közönségnek megfelelő módon tudomására hozni s vevőiknek ajánlani. Ha ezt tennék, akkor bizonyára a fogyasztó-közönség lassankint megszokná megfelelő szükségleteit abból elégti ki, akkor meglenne a belföldi iparvállalatok kellő forgalma, meg tudnának küzdeni a külföldi versenyyel s megerősöd-
nének; kereskedőinknek pedig meglenne az árukereskedés gyors forgalma s ha kevesebb kedvezményt s rövidebb tartamu hitelt élveznének is, mint amennyiben talán jelenlegi beszerzési forrasuknál részesednek, a fokozott és folyton fokozódó gyors forgalom által ez kiegyenlítettnek s a magyar iparvállalatok föllendülésével az ezektől nyerhető kedvezmény is folyton előnyesebben alakulna.

Ha tehát a fogyasztó közönség kitartással fogja követelni a létező jó minőségű hazai iparcikkeket — kétségtelen, hogy kereskedőink azokat befogják szerezni s raktáron tartani s az iparosaink is ha látják, hogy a közönség a külföldi fölött elsőbbséget ad a jóminőségű hazai iparcikkeknél, igyekezni fognak lehetősen szolid, jó árukat előállítani.

Erős társadalmi akcióval kell tehát demonstrálni azt, hogy a hazafias magyar közönség kívánja szükségleteit jó minőségű hazai iparcikkekkal földözni s nem áll azon föltevés, hogy az ilyen hazai cikkeket ne venné szívesen.

TÁRCSA.

A doktor ur.

Irtá: Szeredai Lőő.

A borbélyom következetesen úgy szólit, hogy: — Doktor ur!

Százszor is megmondtam ugyan már neki, hogy nem vagyok doktor, nincs diplomám, sőt hozzátettem, hogy nagyon lekötözöttnek érezném magamat, ha nem szólitana doktornak, de a tiltakozásomnak még sohase volt haszna.

— Tudom én, hogy mi az illem! — mondta ő egyszer. Az okos és művelt embert doktor urnak illik czimezni. Minthogy pedig a tekintetes ur okos és művelt ember. . .

No hát ez ellen nem tiltakoztam. És azóta szó nélkül tűröm, hogy a derék férfiu doktor urnak nevezzen.

A multkoriban hajón utaztam Mohácsra. Mikor a földélzetre léptem, mosolyogva üdvözölt a borbélyom: — Alászolgája doktor ur! Szintén utazni tetszik doktor ur?

— Nini, hát maga is itt van? Hová megy?

— Megyek Paksra doktor ur! Tetszik tudni, odavaló vagyok doktor ur! És doktor ur hová utazik, ha szabad kérdeznem?

— Mohácsra.

— Jó mulatást doktor ur!

Ebéd után való időben történt az elutazás, hát leheveredtem a pamlagra szuudikálni. Zakatolt a gép, csobogtak a hullámok, a hajó szeliden ringatódzott és szemeimre ránehezedett az álom. De a szendérgé-

sem nem sokáig tartott. Egy asszonynak a jajveszkelése riasztott föl.

— Mi az, mi történt? — kérdezték az utasok jedten.

— Óh istenem, istenem, — sópáncodott az asszony és arcán rémület látszott, — a kis leányom nagyon rosszul van! Mit csináljak, mihez fogjak? Orvost! Orvost! Nincs itt orvos?

— Orvost! Hol egy orvos? hangzott össze-vissza.

— Az ám, hol egy orvos? — gondoltam magamban. — Ha csak véletlenül nem utazik a hajón egy. . .

Ekkor megszólalt az egyik utas:

— Kérem, kérem, az előbb hallottam, mikor itt a hajón doktor urnak szólította az egyik utas a másikat. — Hol az az ur! Ó nyilván orvos!

Azzal kerülőnézett és ahogy megpillantott engemet, odasugta a kétségbeesett anyának, rám mutatva:

— Ott van, nézze! Azt az urat szólították doktornak.

A következő pillanatban az asszony már ott volt mellettem és rimáncodni kezdett:

— Doktor ur, az isten szerelmére kérem, jöjjön gyorsan! A kisleányom hirtelen rosszul lett!

— De asszonyom, — mondtam neki, — én, én. . . tessék elhinni, hogy én. . .

— Igen, igen, — szóló az anya, hiszen tudom, hogy amikor önök uton vannak, mikor pihenni akarnak, hát nem szívesen foglalokoznak betegekkel! De gondolja meg doktor ur, egy anya kéri, a gyermeke érdekében!

— No de ha mondom, asszonyom. . .

— Volna szíve doktor ur megtagadni a segítségét, mikor egy gyermek szenvedéséről van szó?

— De doktor ur! — kért a többi utas is. — Hiszen hiába mondja, hogy nem orvos, hallottuk, mikor egy ismerőse doktor urnak szállította!

Hát itt hiabavaló volt minden szó beszéd. Hasztalan mondtam, hogy nem vagyok orvos. Az anya a karomnál fogva húzott oda a kis leányához. A picike, aki vagy öt éves lehetett, csakugyan rosszul volt. A kezébe egy mézeskalács-szivnek az utolsó maradványát szorongatta. Szegény picike, úgy látszik, a gyomrát rontotta el a mézeskalácsesal.

— Mutast szívem a nyelvemet! — szólítottam neki szép szeliden, miközben az utasok nagy komolyan álltak körül, érdeklődéssel lesvén, hogy mi a véleményem.

A kicsike kidugta a nyelvét. Hát persze, gyomorrontás. Megcsóváltam a fejemet, — anynyit tudok, hogy minden orvos a fejét csóválgatja, mikor beteget vizsgál, — és azt mondtam az anyának:

— Ne ijedjen meg asszonyom! A baj, remélem, nem komoly. Majd valahogy segítünk is rajta.

Az asszony végtelen hálával nézett rám. Ilyen tekintetre csak egy aggodó anya képes. Én pedig elkezdtem a bőrládámat kibontogatni.

— Csak nem akarja megoperálni? — kérdezte aggdóva egy tiszteltemeltő matróna, aki nyilván azt hitte, hogy kést szedek elő.

— Dehogy! csak egy kis orvosságot adok a picinek.

Eszembe jutott, hogy a táskámban van egy nagy üveg, tele Hoffmann-féle csöpp-ekkel. A nagy-nénem, akihez látogatni készülttem, kért meg rá, hogy vegyek neki, mert Budapesten olcsóbbat és jobbat kapni.

Szomorú sztatistika.

— Az elhagyott gyermekekről. —

Európaszerte óriási küzdelem folyik az elzúllott gyermekek megmentéséért, de az eredmény, sajnos, még mindig igen csekély. Még Svajcban is évről-évre szaporodik a bűnös és az elhagyott gyermekek száma, pedig a szociális élet ott a legagészségesebb. Anglia az egyetlen, melyben sikerült a gyermek védelmet olyan magasra fejleszteni, hogy ott legalább az ifjú bűnösök száma csökkent. Még 1889-ben 10,314 tizenhat éves alóli gyermeket ítéltek el büntetés miatt, addig husz év után, 1889-ben, már csak 4842 volt a bűnösök száma, 16 éves gyermekek száma.

Annál szomorúbb azonban, hogy a nálunk, különösen némely körben, annyira megcsodált és annyira magasztalt Franciaországban az elhagyott gyermekek rettentő nyomorúsága évről-évre ijesztőbb mérveket ölt. Előjár természetesen Páris — a dicső Páris. 1826. óta e városban, ahol — melleleg mondva — egyebek közt 33.000 koresma van — a fiatalság bűntényei: a fiuknál 4-szeresre, a leányoknál 3-szorosra emelkedtek, az előző korszakhoz viszonyítva.

Ezernyolcszáznyolcvantól az arány még megdöbbentőbb módon emelkedett és a Párisban tartózkodott nagyszámú bűnösök felelőse 21 éves alóli ifjakból állott. Elkövettek pedig ezek az ifjú bűnösök egy év alatt 3 apagyilkosságot, 30 rablógyilkosságot, 39 emberölést, 114 gyermekelpusztítást, 25 gyújtogatást, 153 erkölcsi eleni bünt., 458 rablást, 4112 súlyos testi sértést, 11.862 betörést és lopást. Az utolsó tíz év alatt prostituált gyermekek száma 40.000. Ijesztően sötét kép ez. Az ország vidéki népessége között is pusztít ez a szomorú kór. 1890-ben Franciaországban 39.360 gyermeket ítéltek el büntetésért.

Belgiumban kissé jobb a viszonyok. Azonban itt is folyton emelkedik a bűnös gyermekek száma. Különösen a múlt század derekából szaporodnak az ilyen szerencsétlenek. A „Maison speciales de reforme“-ban átlag 900 gyermeket helyeznek el évenként. Olaszországban 1887-ben 63.798 gyermeket, 1889-ben pedig 69.352-t ítéltek el büntetés miatt, ami, azt hiszem, szintén nagyon elremitő körülmény.

Németországban, különösen amióta Berlin is Páris nyomdokain halad, szintén évről-évre nagyobb a baj. 1882-ben itt 30.719 gyermeket (12—18 éveseket) ítéltek el büntetés és vétségéért. Tíz esztendő alatt a szám 46.488-ra emelkedett.

Ausztriában is folyton szaporodnak a büntetettéért elítélt gyermekek. 1881-ben büntetett és vétség miatt 5865 gyermeket ítéltek el a bíróságok. 1890-ben a szám már 6579-re emelkedett. Ez pedig annyival is súlyosabb körülmény, mert az összes elítéltek száma itt a moudott tíz esztendő alatt csökkent.

Oroszország mindamellé, hogy lakosai száma jóval nagyobb az itt felsorolt államokénál, még nem érte el ezeket a számokat, melyeket a művelt Nyugatról itt felsoroltam. Teljesen azonban ez a hatalmas erejű faj sem tud a modern áramlatok elől elzárkozni. Még 1873-ban csak 1266 volt a 14—21 év közötti ifjú elítéltek száma, addig 1888-ban már 4368-ra rugott.

Mi magyarok, kik olyan nagy elismeréssel vagyunk a művelt Nyugat, de különösen a dicső Páris ugynevezett irodalmi és művészeti iránt, hogy ebből az egészséges nemzeti műveltség sem képes kibontakozni, nagyban Oroszország, Ausztria, Belgium és Svajc mögött maradtunk a gyermekvédelem terén. Nálunk 1881-ben 8422 bűnös gyermek volt, 1892-ben pedig már 9438 jutott javítóintézetbe és börtönbe. Sajnos, e szám nálunk is megdöbbentő módra emelkedik. A bűnös gyermekek legnagyobb részét természetesen büszkeségünk, az ifjú és szép székes világváros: Budapest szolgáltatja.

H I R E K.

— Március ünnepén. Külsőleg bár szerényen — mert a legtöbb középületre úgy látszik ki sem merték tűzni a nemzeti zászlót — de annál több belső lüngölő érzéssel ünnepelték városunkban március idusát.

A délelőtti folyamán a felsőbb tanintézetekben rendezettek bazafias, lélekemelő ünnepélyek, melyeken az ifjuság jó nagy része nemzeti színű jelvényekkel jelent meg. Így feldiszipelt lehetett egész napon át látni a lelkes ifjakat, mint csoportokban megbeszéltek a lefolyt ünnepélyeket és elhangzott, nagy időket dicsőítő beszédek.

A főünnepély, a magyar és hazafias társadalom ünnepélye azonban a magyar egyesületek — élén a Pancsovai Társaskör — által este a Trombitásban rendezett márciusi ünnepély volt.

A Kossuth képevel, nemzeti színű zászlókkal és az ország és város czimereivel izlésesen díszített teremben a társadalom minden rétegéből szép számú közönség gyűlt össze. Ott volt a város főispánja, polgármestere a városi tanács egy részével, az áll. hivatalok tisztviselőinek egy jó része, a tanárok és tanítók nagy számban, a kereskedők és iparosok képviselői, számos polgár és a lelkes arany ifjuság.

Jóval 8 óra után a Társaskör tagjaiból alakult dalkör nyitotta meg az ünnepélyt a Hymnusszal. A nemzeti ima előadását a közönség állva hallgatta meg.

Utána Sikorsky Sándor díszmagyarban elszavalt a „Talpra magyart“. A dalias megjelenést szavaló hatásos előadását a közönség lelkesen megtapsolta. Majd magyar társadalmunk egyik legrokonszenvesebb, agilis fiatal tagja, Surányi Károly főgymnasiun tanár lépett az előadai asztalhoz és megtartotta az ünnepi beszédet. Ritka, igazi ünnepi beszéd volt ez, melyet csak ihletségtől áthatott nagy szónok mondhat. A gyönyörű nyelvezetű beszédet a tette lelkesült közönség számtalanszor, sokszor percekig tartó tetszésnyilvánításokkal szakította félbe. A hatás leirhatatlan volt. A közönség szintén tombolt az elragadtatástól és az ünnepelt szónokot frenetikusán éljenezve háromszor is kitapsolta. Nehéz h-lyezet volt az utána következő Phillipovich Elsonora úrhölgynek, ki Illyés Balint „Szabadság ünnepén“ című költeményét szavalt. A kisasszony átszellemült, kiváló helyes érzékű szavaltát a hallgatóság visszafojtott lélekzettel élvezte, hogy befejezte után annál zajosabb tapsal és háromszori kihívással adjon megelégedésének kifejezést. A dalkör által énekel Szózat fejezte be a szép sikerült ünnepély programját. A függöny legördültével a közönség a teremből kifelé iparkodott de a lelkes tanulóifjuság éneke, hogy a „Kossuth Lajos az üzenet“. . . utját állotta és az csak az utolsó akkord . . . éljen a haza . . . elhangzása után oszlott szét a mellékhatásokba. A magasztos ünnepély mindunkire mély benyomást tett és a távolmaradottak — kiknek száma, sajnos, feltűnő nagy volt — csak sajnálhatják, hogy nem voltak jelen. A műsor után kedélyes mulatság volt.

— Személyi hírek. Bajsa Zákó Milán főispán több napi távollét után pénteken este visszaérkezett. — Mattonovich Adolf polgármester vissztörtökön este tért vissza Budapestre.

— Befejező előadás. A továbbképző-tanfolyam ez idei ciklusának utolsó előadása lesz folyó hó 28-án (szombaton) délután 3 órakor az állami felső leányiskola helyiségében. 18 magas színvonalon álló előadás tartott-e ciklusban a tudományok különböző köréből; hisszük, hogy a kivánatos nyomon megmaradnak ifjú hölgyeink lelkében, a vezetőség pedig megelégedéssel láthatja nehéz munkája ered-

ményét, melyet úgy az ismeretek mint a magyar nemzeti szellem terjesztése körül elért.

A befejező előadást Dózsa Imre polg. isk. tanár, a „Gromon D. magyarnyelvterjesztő egyesület“ igazgatója tartja.

— Választók névjegyzékének kiigazítása. Pancsova város országgyűlési képviselőválasztók 1904. évi névjegyzékének kiigazítására kiküldött vegyes küldöttség március 24-én d. e. 8 órakor kezdte meg működését a város háza nagytermében. A küldöttség tagjai Szabó János, Zsivanovics Mihály a város részéről és dr. Gyertyáuffy Jenő és dr. Kehrer Károly a megye részéről.

— Halálozás. Sulyos csapás érte városunk egyik köztisztviselőben álló tekintélyes kereskedőjét Luncz Alajost és családját. Alig 23 éves fia, Luncz Otto rövid szenvedés után Grácban meghalt, hol temetése ma délután megy végbe. A mély gyászba borult családot iránt általános a részvétel.

— Polgármester kongresszusa. Magyarország polgármesterei ez évi kongresszusát május hó 20-án Debreczenben fogják megtartani, melyen városunk is képviselve lesz.

— Eljegyzés. Szinberger Lipót Eszékéről eljegyezte Löwy Regina kisasszonyt, Löwy Kóbi tekintélyes révaufalvi kereskedőnek szeretetre méltó leányát. Gratulálunk.

— Ledöntött Florián szobor. Minden vallási kegyeletet lábbal tipró eléggé el nem ítélt lelki durvaságra valló tett színhelye volt szerdán városunk. A Gromon- és Király utcák sarkán álló Florián szobrot ugyanis eddig még ismeretlen vandálok ledöntötték és összetörték. A felháborodást keltő tett elkövetőit nyomozza a rendőrség.

— Hová építessék a polgári leányiskola épülete. Tudva levő dolog, hogy az áll. felső leányiskolának polgári leányiskolává leendő átalakítása a közoktatási miniszteriumban elhatározott dolog. Arról is adunk hírt, hogy a polgári leányiskola két évi női kézimunka tanfolyammal lesz összekötve és hogy a miniszter az iskolát már a jövő szeptemberben az új épületben akarja megnyitni, ha a város megadja a megfelelő telket. A városnak felajánlott különböző telkek közül a legmegfelelőbbnek kiválasztására a közgyűlés a minisztertől egy szakközeg kiküldését kérte. Mint halljuk a megbízott építész a jövő hét folyamán érkezik városunkba, hogy a kijelölt telket közöl válaszson. Az ügy fontossága arra késztet, hogy a telekkérdéssel röviden megégyezzen foglalkozzunk. Nem azért mintha múlt évi december 7-iki számunkban kifejtett és egy iskola elhelyezésére vonatkozó általános követelményeket újból elő akarók sorolnák, hanem főleg azért, mert a telektügyben téves állítások hangzottak el egy későbbi közgyűlésen. Egy mindenben tekintélynek lenni akaró városatyja ugyanis azt állította, hogy a Jenő herceg- és Corvin utcák sarkán levő (öt pacsirta) telek sokkal mélyebben fekszik, mint a Stárcsova-—Stancsich utcák sarkán levő telek. Ezen állításra hadd feleljünk a következő lejtmezézési adatok. A nivellirozási szám adatok szerint ugyanis az „öt pacsirta“ sarka 75,55 m. a Stárcsova-—Stancsich utcák sarka pedig 75,20 m. van a tenger színe felett, vagyis az előbbi állítólag mélyebben fekvő hely 35 cm. magasabb mint a második telek. Még megemlítjük, hogy a Jenő herceg utcái szabályos négyszögű sark telek az egyik utcáján 24 öl a másikban pedig 20-öl; a Stárcsovai uti telek szélessége 13,9-öl, hosszúsága pedig 30-öl (a mérnöki hivatal adatai szerint.) Az elősorolt területi adatokból könnyen megítélhető, hogy alakra nézve melyik a legmegfelelőbb. A Jenő herceg utcái (öt pacsirta) teleknek előnye még hogy élénk és mégis csendes

— Ártani, ez nem árthat! — gondoltam magamban. — Sőt talán még használ is! Elvégre az orvosok is gyakran tesznek így!

A kis páciensbe belediktáltam egy fél kanálnyi és aztán nagyon kíváncsian keztem lenni a hatást. Nos, a hatás egyszerűen bámulatos volt. Félóra múlva a kis lány megint vidáman mosolygott és az utasok, ennek az eredménynek láttára valóságos csodálattal néztek rám.

— Nagyszerű egy orvos, — mondta a tiszteltreméltó matróna az egyik szomszédjának és nem tagadom, ez az elismerés nem csekély büszkeséggel töltött el. Abban a pillanatban szentül meg voltam győződve magam is, hogy bennem nagy, igen nagy orvos veszett el.

Az anya pedig hálásan megszorította a kezemet és tíz forintot akart a markomba nyomni.

— Nem asszonyom, — szóltam tiltakozó kézzel, — nem fogadok el honoráriumot. Csak tegye el megint azt a pénzt! Örülök, hogy szolgálataira lehettem!

— Milyen finom ember! — sugta megint a tiszteltreméltó matróna.

Én pedig ismét leheveredtem a pamagra és elnéztem, hogy egy igen kövér ur, meg egy igen kövér asszony meg esznek meg uszonnára előbb egy sült kappant, utána egy kacsát, végzetül pedig egy nagy mákos patkót.

— Teringette, ezek aztán meg vannak áldva étvágygyal!

Késő este érkeztem meg Mohácsra. A jóétvágyu házaspár is velem együtt szállt ki, sőt ugyanabba a hotelbe ment is el, amelybe én.

Lefeküdtem. Elaludtam.

Hajnal felé aztán egyszerre csak esz-vesztesen kezdett valaki a szobám ajtaján dörömbölni. Azt hittem, hogy kigyuladt a ház, vagy hogy földindulás van.

— Ki az? Mi az? — kiáltottam és rémülten ugrottam ki az ágyból.

Kívülről pedig egy férfihang hallatszott:

— Doktor ur! Kérem, doktor ur!

Kinyitottam az ajtót és ott láttam a jóétvágyu asszonyságnak a jóétvágyu férjét. Némileg pongyolában állt ott és gyertyát tartott a kezében.

— Mit akar? Mit háborgat? — kiáltottam rá harsányan. — Hát már aludni se hagyják az embert? De ez nem riasztotta őt vissza attól, hogy a szobamba lépjen.

— Kérem doktor ur, — szólt siránkozó hangon, — a feleségem meg akar halni.

— Hát bánom is én!

— De doktor ur!

— Kérem, hagyjon nekem békét! Ha ő nagysága jobblétre akar szenderülni, én, mint udvarias ember nem gátolhatom meg ebben.

— Nevem Pollacsek, — moudta a kövér ur és a kezét tördélte. — Kérem, doktor ur segítsen!

— Menjen az ur a pokolba és hagyjon engem aludni! Nem tudok segíteni! Nem vagyok orvos!

— De doktor ur, a feleségem, egyetlen drága nőm! . . . Hiszen láttam a hajón ma délután, hogy azt a kis gyereket meg tet-zett gyógyítani! Doktor ur, a fél vagyonom legyen az öné, csak mentse meg a nőmet! Doktor ur! Doktor ur!

Azzal tisztában voltam, hogy ez az ember nem megy le a nyakamról, amíg feleségét meg nem vizsgálom.

— Mégis csak bolond dolog, hogy ma már másodszer tesznek meg akaratom ellenére orvosnak! — gondoltam. — De már ha benne vagyok, isten neki!

A kövér Pollacseknek különben elég csinos asszony volt.

— Hát menjünk! — szóltam magamra szedve a legszükségesebb ruhadarabokat.

Pollacsek ur világitott előttem a gyertyával és egyre azt hajtogatta:

— Doktor ur, a fél vagyonom legyen az öné, csak mentse meg nőmet! A nőmet! A fél vagyonom legyen az öné!

Pollacseknek az ágyban feküdt és nagyokat nyögött. Szemérmétesen összevonta a hálókabátját, mikor beléptem és sóhajta szólt:

— Doktor ur, meghalok! Mindjárt végem lesz!

— Csak nyugalom nagysád! Olyan életerős, fess asszony nem hal meg olyan könnyen!

Ez a betegnek szemmeláthatólag jól esett. Pollacsek ur pedig a kezét tördélve szaladgált fel és alá.

— Hallja doktor ur, ő meg akar halni! Doktor ur, a fél vagyonom. . .

Igen komoly arcot vágva így szóltam:

— Asszonyom, mutassa a pulzusát!

És úgy tettem, mintha a pulzusát vizsgáltnám. Pedig a kappanra, a kacsára, meg a mákospatkóra gondoltam, melyet Pollacseknek délután a szemeláttára fogyasztottak el.

— Eltek itt Mohácsra vacsorát? — kérdeztem.

— Igen.

— Mit?

— Egy-egy rostélyost, egy adag töltött káposztát és diós metéltet.

— Egyebet nem?

— Nem.

— No hát a délutáni uszonna után éppen elég!

— gondoltam és tisztában voltam a baj okával.

— Nézzük már most, nincs-e baja a tüdőnek, vagy szívnek.

Nagy szakértelemmel kezdtem kopogtatni a beteg mellét. Pollacseknek behunyta a szemét, mert szégyelte magát. Pedig hát az orvos előtt nem kell szégyelnie magát.

— Nos doktor ur, nos? — kérdezte a férj.

Én óvatosan csak annyit mondtam, hogy:

— Hm, hm!

Aztán tovább kopogtattam.

utczában a város kellő közepén fekszik; a Starcsovai uti telek különös előnye pedig az, hogy az esetleg ott építendő iskola ablakai éjszaka fényesnek látnak és a tanterem a nap bábó sugárainak kitéve nem volna. Még vagyunk győződve, hogy a művészeti szakértő csak a legmegfelelőbbet fogja választani.

— **Sikerült purim estély.** A „Pancsovai izr. templom-dalegyesület márczius 14-én igen sikerült műkedvelői előadással egybekötött estélyt rendezett. A tevékeny dalegyesület ezúttal is bebizonyította, hogy erős akarat és kitartó kötelességtudás mellett az életharcban folytatott napi munka fáradozásai sem akadályozták elvállalt nemes cél elérésében. Bebizonyították a derék dalárok, kik mindannyian reggeltől napestig görnyednek a kenyér érti munkában, hogy a napi munka után a nagy úri kényelemből elvont heti egy-két esti órát miként lehet saját élvezetükre és a nagy közönség szórakoztatására hasznosítani. Az est műsorát Berkovits Lea k. a. a „Purim-tánc” című monolog előadásával nyitotta meg. Az elegáns megjelenésű kedvesen csevegő kisasszony ritka tökélyrel oldotta meg nem könnyű feladatát. A közönség lelkes tapsa méltán megérdemelt jutalma volt. Ezt követte Höpfner Károlynak 6 felvonása komikus operettje: Simson és Delila. Breslauer Adolf úr (Lamech) igen méltóságos ókori polgármester volt, ki játékaival és énekével egyaránt tetszett. Krausz Lajos úr erős indispositioja folytán kissé gyenge Simson volt. Annál erőteljesebb, minden tekintetben kielégítő volt Deutsch Gyula úr Kuteske sokoldalú szerepében. Helyes játéka és éneke ismételt tetszésnyilvánításra ragadta a közönséget. Sörger Sándor úr (Ephraim) igen korhű jós volt, kinek szereplése minden esetre hozzá járult a sikerhez. Befejezéstül emlékeztünk meg, mint a legérdemesebből, az est primadonájáról Nemes Béla úrról, ki Delila szerepében igazán brillírozott. Játéka, graciós mozdulatai, a szokatlan női kosztumban, egy gyakorlati színésznőnek is dícséretre váltak volna. A szerep nem éppen könnyű énekszámait kellemes tenorjával szintén teljesen érvényre juttatta. A filiszter és zsidó katonaság chorusa szép összhangban lettek énekelve. A karnagy emelvényen Hoffmann Endre egyleti karmester dirigált, kinek érdeme a zenai rész sikere. A zenét a Schinka féle zenekar szolgáltatta igen díszes módon. Míg megemlítjük, hogy az előadást tánc követte, mely nagy animóval regg-ig tartott.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldek terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **A választók névjegyzékének kiigazítása.** Az országgyűlési képviselő választók 1904. évre érvényes bírándó névjegyzékének kiigazítására a pancsovai választó kerületben működő vegyes küldöttségeket Pancsova városa illetve Torontál megye központi választmányai a következőleg alakították meg: I. Szabó János, Zsivanovics Mihály, (dr. Schendl Emil és Dragomirovics Szvetozár pötttagok) dr. Gyertyánffy Jenő és dr. Kehrer Károly rendes tagok Pancsova városában és Dolován működnek; II. Jovanovics Sándor, Stojsics János, (Preller Sándor pötttag) Paulinyi Sámuel és Sepsey Mihály rendes tagokból álló

Végül pedig bementem a szobámba és elhoztam a Hoffman-féle csöppeket. Ha a gyerekek használt, alkalmasint asszonyoknak is használni fog. És ha a gyereket egy fél kanál gyógyította meg, neki majd adok két egész kanállal. Ártani nem árthat, sőt talán használni is.

Miután egy gondos orvos óvatosságával azt is kikopogattam, hogy a beteg szívének nincs e baja, beadtam az asszonynak két kanálnyi az orvosságból.

És most jó éjt! — szoltam. — Remélem, reggelre jobban lesz nagysád.

— És ismét nyugovóra tértem.

Reggel Pollacsek ur, aki olyan készséggel ajánlotta föl fél vagyonát, mosolygva állított be hozzám és nagyon jókedvűen mondta:

— Doktor ur, ön egy nagyszerű ember! Igazán, egy nagyszerű ember!

— Tehát használt az orvosság?

— De mennyire. A feleségem már egészen jól érzi magát! Semmi baja! Csak egy kicsit bágyadt még.

— No annak örülök.

— Én is! — szolt Pollacsek ur. Örök hálával tartozunk önnek doktor ur! Ki tudja mi történik, ha ön nincs itt véletlenül!

Azzal a hálás férj lassan elővonta a bugyellárisát, lassan kinyitotta és azt mondta:

— Köszönöm, doktor ur!

És odatett az asztalra — egy ezüst forintot. Ennyire zsugorodott össze az éjjel följámulott fél vagyon.

Talán sürgősen megjegyeznem, hogy előbb Pollacsek urat dobtam ki, aztán pedig az ezüst forintot.

A történet morálját pedig ajánlom az orvosok figyelmébe: Ha valaki felajánlja nekik a fél vagyonát, fogadják el addig, amíg az a valaki bajban van.

küldöttség működik Antalfalván, Tor. Várhelyen és Lajosfalván; III. Roth Ferencz, Dragomirovics Szvetozár (Rakicsics Sándor pötttag), Halász István és Bohus Károly rendes tagokból alakult küldöttség Almáson, Glogonon és Franzfelden működik. IV. Bogdanov János, Nikolics Miklós (Kovács György pötttag), Tasnady Endre és Posztics Milorád rendes tagok működnek Sándoregyházán, Sztarcsován, Bárányoson, Hertelendfalván, Borecsán, Beresztócson és Homolicezon.

— **A pancsovai postahivatal múlt évi tevékenysége.**

A postások közmondásossá vált gorombaságát a fiatalabb nemzedék már csak a hagyományok alapján ismeri. A mostani és csak husz év előtti posta között általában de városunkban különösen nagy a különbség. A régi egyszobás helyiségbe szorult postamestert és expeditortját felváltotta egy egész kis sereg szak-képzett tisztviselő és kezelő személyzet mely modern palotában szinte ideges tevékenységgel bonyolítja le a posta szinte óriásinak mondható forgalmát. Hogy a sokszor indokolatlanul is békétlenkedő és zúgolódó közönségnek a pancsovai posta-távirda és távbeszélő hivatal tevékenységéről némi fogalma legyen, adjuk az ezen hivatalban 1902. évben feldolgozott anyagról szóló alábbi statisztikát, megjegyezve hogy a kimutatásban az egyszerű levelek, levelezőlapok és hírlapok sok százezerrel nincsenek kitüntetve. A mi postapalotánkban éjjel-nappal folyó idegölő munkásságnak eredményéről a következő számok beszélnek:

	Darab	Korona	fill.
Postautalvány	41799	2854501	92
Postautalvány feladatott (befizetett)	42648	2,901,01	81
Postautalvány érkezett (ill. kifizetett)	2187	78732	03
Postautalvány befizetett	1146	64011	84
Postai megbízások, magyar területről	693	38199	20
Postai megbízások, magyar területre	327	19790	02
Postai megbízások Ausztriából	586	60090	02
Postai megbízások Ausztriára	271	26500	19
Postai megbízások külföldről	62	5893	19
Postai megbízások külföldre	33	3656	30
Cheque forgalom	17671	3,201,73	31
Pénzeslevél és érték csomag feladatott	557	452235	51
Pénzeslevél és érték csomag kézbesített	4372	1057325	04
Ajánlott levél feladatott	49170		
Ajánlott levél kézbesített	42339		
Csomag feladatott	25471		
Csomag kézbesített	47638		
Táviratok feladatott	24162	19679	49
Táviratok érkezett	22318		
Távbeszélő váltott beszélgetések	21540		
Helyben megjelenő hírlapoknak hírlapjegy	294735	19055	83
Frankójegyek és egyéb értékek kikértek	34100	682	—
Jövedéki Levél (nyereség)		101427	—
A helybeli ostr.-magy. bankba fölszolgáltattott		125903	97
Az összes bevételek és kiadások 1902. évben		5786960	—
		19,90420	90

— **Tankötelesek összeírása.** A tankötelesek minden évben szokásos összeírását a városi tanács elrendelte. Összeírások a 3-5 éves korban levő óvoda-köteles, 6-12 éves mindennapi iskola-köteles és 13-15 éves ismétlő iskolaköteles gyermekek. Az 1903-4 évi összeírás egy új miniszteri rendelet alapján történik. E szerint minden tanköteles azon község vagy város összeírásába veendő fel, melyben a szülők vagy gyámok állandóan laknak. Az összeírásnak nagyon pontosnak kell lenni, és azért a szülőket és gyámokat ez uton is figyelmeztetjük, hogy az összeírók által követelt adatokat pontosan és lelkiismeretesen adják meg, mert az adatok megtagadása, vagy azok helytelen bementése 300 korona erejéig terjedhető büntetéssel sújtatik. Városunkban az összeírás a jövő héten kezdődik.

— **Áthelyezett kút.** Az ujfalvi út innesső végén levő mélykút áthelyezése végett pénteken délelőtt Roth tanácsnok vezetése alatt tekintélyes bizottság fordult meg a helyszínen. A nem egészen két év óta létező kútban nincsen víz, azért másról kell gondoskodni. A bizottság az új kutat a mostanítottól 12 méterrel feljebb furatja. A kútfúrással Speibenwein József jónévű kútfúrónk bízott meg. — Ezen tény megemlézése kapcsán konstatáljuk, hogy a városnak, mikor eddig minden magánfélnak sikerült mélykutat furatni — két kút árából talán lesz egy kútja. Hát nem jellemző gazdálkodás ez?

— **Szerencsétlenül járt.** Durraich Mátyás fadvágó e hó 19-én a Jovanovics-féle fátelenen tűzfát segített kocsira rakni. Munka közben, mikor egyik lábával a kocsis oldalán másikkal a farakáson állott, a lovak váratlanul megindultak és a szegény munkás a kocsis oldalára onnan pedig a földre esett. Belső sérülései életveszélyesek.

— **Kocsi a járdán.** Tényleg ritka az város, melyben a hatóság türelme olyan kifogyhatatlan egyesek túlkapasai ellen mint Pancsován. Már számtalanszor és különféle módon tették nálunk közhírré, hogy semmiféle járművet a járdán húzni vagy tolni nem szabad és a legkülönfélébb alakban és modorban emlékeztette a helyi sajtó a rendőrkapitányságot arra, hogy rendelkezéseit kutyába sem veszik. Minden hiába való volt azonban eddig, mert a mi közbiztonsági hatóságunk tudunkkal meg sem kísérelte, hogy rendelkezéseit érvényre szerezzen. Szinte restelve említjük meg — mint általában a polgárság is mindig

csak bizonyos szegénykezéssel beszél a rendőrség éhbetelenségéről — hogy utóbbi időben nagyon is gyakran kell kitérni a járdákon közlekedő legkülönfélébb járműveknek. És nemcsak talicskát, kisebb tárgonyt, hanem valóságos kocsikat lehet a járdákon látni. Négykerékű megvasalt és inasok által húzott valóságos kocsikkal majdnem naponta lehet találkozni, mikor kenyeret szállítanak a különböző szatós üzletekbe. Ezen újmutatás alapján — kérjük a rendőrséget, csináljon már rendet.

— **A kis emberek szószólója.** Ezt a nevet egy fővárosi lap sem érdemli meg olyan mértékben, mint a Magyar Világ, amely decemberben indult meg Benedek Elek szerkesztésében és amely főállásának rövid ideje alatt szinten páratlan sikert ért el. Nem csoda! A Magyar Világ-ot bátor szókimondás, lelkes hazafiúi érzés, törhetlen szabadelvűség jellemzi. A Magyar Világ minden politikai párttól függetlenül küzd a nemzet jogaiért, igazsáért és különös figyelemmel foglalkozik a nemzet zömét és igazi erejét képező kis emberek: az iparosok kisgazdák, tanítók, tisztviselők érdekeivel. A Magyar Világ, melynek minden rovata, minden közleménye magas színvonalon áll, mert ezt a lapot a magyar hiápirásnak kiváló munkásai írják (köztük Balogh Pál, Endrődi Sándor, Jancsó Benedek, Szabolcska Mihály, Gaál Mózes, Földes Géza, Vértessy Gyula, Lőrinczy György, Jakab Ödön, Szeredai Leó, Papp Ferencz, Lengyel Laura, Palásthy Marcell, Somogyi Endre, Szalay Károly, Nagy László, Száva János, stb.) a szó szoros értelmében a családok lapja. Amellett, hogy értesülései gyorsak, megbízhatóak és a közleményei érdekesek, gondosan ügygyel rá, még a hirdetések szövegében is, hogy minden családapa nyugodtan adhassa serdülő gyermekei kezébe ezt a lapot. Tárcaí, regényei igazi irodalmi becstű munkák. Ennyi előnye mellett a Magyar Világ, mely a fővárosban már esti 5 órakor megjelenik, úgy hogy másnap reggelre már az ország legtávolabbi vidékein is ott van friss híreivel, mégis a legolcsóbb napilap, mert ugyszólván csak félannyiba kerül, mint a többi fővárosi újság. A Magyar Világ előfizési ára ugyanis egész évre csak 8 forint, félévre 4 forint, negyedévre 2 forint, egy hónapra 70 krajczár. A Magyar Világ kiadóhivatala (Budapest, VI. Váci-körút 23.) készséggel küld mutatványszámot minden érdeklődőnek. Különösen figyelmeztetjük az iparosokat, hogy a Magyar Világ, mely az országos iparpártoló szövetség hivatalos lapja, állandóan közli az ipari munkákra való szállítási pályázatokat.

Hirdetések.

152. szám
v. h. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1902. évi 5212 számú végzése következtében Dr. Radda Ignác ügyvéd által képviselt Schott A. czég javára Sándorfy Adolf ellen 553 kor. 31 fill. s jár. erejéig 1902. évi július hó 21-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1500 kor. becsült gazdasági és varrógépekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíró V. 170/1903. sz. végzése folytán 553 kor. 31 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi június hó 30. napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 132 kor. 50 filléren biróilag már megállapított és 6 kor. 40 fill. árverés kitűzési költségek erejéig Pancsován adós üzletében leendő eszközökre 1903. évi április hó 4. napjának délelőtti 9 órája határidővel kitűzettek azzal, hogy ezen napon alap- és felülfoglaltatók követeléseik erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna megtartatni fog és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1903. évi márczius hó 17-én.

Bossán,
kir. bír. végrehajtó.

1-1

Minden rendszerű

VARRÓGÉPEK

javitás végett elfogadtatnak s jótállás

mellett pontosan készítettnek

NIKOLICS V.-nál

Pancsován, (a róm. kath. templomnál.)

Ferencz József Keserűvíz

az egyedül elismert
kellemes ízű ter-
mészetes has-
hajtszer.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá kell lennünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
császári és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

3383 tkvi sz.
1903.

Hirdetmény.

Franzfeld község telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX. az 1889: XXXVIII. az 1891: XVI. t.-cz. és az 1897 évi 47532 számú igazságügyiminiszeri utasítás értelmében elkészülvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez avval a felszólítással tétetik közzé:

1) hogy mindazok a kik az 1886: XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5-6 §-ában és az 1891: XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cz. §. a és az 1891: XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzése érvénytelenségét kimutathatják a végből törlési kereseteket azok pedig a kik valamely tehertétel átvételének az 1886: XXIX. t.-cz. 22 §-a illetve az 1889: XXXVIII. t.-cz. 15 §-a az 1897. évi 47532 számú igazságügyiminiszeri utasítás 71 §. 4. pontja s 83 §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, a végből kereseteket hat hónapi alatt vagyis 1903. évi szeptember hó 10-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az e még nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított kereset annak a harmadik személynék, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, bátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ának eseteiben — ide értve az utóbbi §§-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5 és 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. évi szeptember hó 10-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk nem fog többé figyelembe vétetni;

3) hogy mindazok, a kik az 1 és 2 pontjában körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait, vagy az 1886: XXIX. t.-cz. 12 §-a alapján történt felvétel esetén jogait általában bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják-e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1903. évi szeptember hó 10-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmúlté után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül tamadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratakat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű egyszerű masolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Végre ezenek közzé tételük, hogy Franzfeld község eddig vezetett telekkönyve hatályon kívül helyeztetett és hogy telekkönyvi ügyeinek ellátása és telekkönyveinek vezetése az 1903. évi márczius hó 10-ik napjától kezdve az 1855 évi december hó 15-éről kelt telekkönyvi rendelet és az erre vonatkozó későbbi törvények és rendeletek szabályai értelmében történik.

Pancsován 1903. évi márczius hó 2-án.

Pavlovics,

k. t. bíró.

3-3

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba fűrészt eszközölünk, kifolyik, emberemlékezett óta mint a legkitűnőbb szepítőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltehető előírása szerint kémiai uton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőröl már másnap reggel majdnem észrevehetően pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

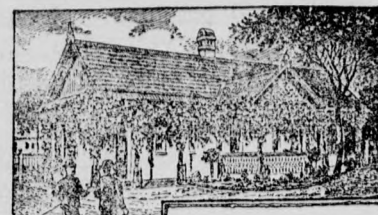
Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczsínét ad; a bőrnek felhőséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szepőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-akákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 Ft 50 kr.

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban, Főraktár Budapesten **Török JÓZSEF** gyógyszerárban, Király-utca 12 szám.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuzó termése ü) mert a gyömbresze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érteik el ere ményt eddig. Hol lugasnak

alkalmasságát okát ültettek, azok öven elatják húzukat az egész szőlő bérés idején a legkitűnőbb muskatly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcélszerűbb gondolat a szőlő ültetése, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé aréül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalja az egy-egyre használati részekből. Ez a leghaladósabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretessére vonatkozó szőlő és ényenyomatú katalógus bár ingyen és bérmentve kiderít meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érmelet első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

20-11

PANCSOVAI

lát képes levelezőlapok

(legújabb felvételek)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Égéségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű ilyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitűnő torokgyógyulási, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörcsöket, köliát és gyomorszakadást. 5.) Enyhítható hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitűnően szolgál fogfájásnál, od as fogak, szájróhadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külöleg használva mint esodáló gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörseés, szemölcs, égési sebek, elfagyott tagok, ruh. var és kitéseknel, megszünteti a fájást, zúgást, szakadást, köszvényt, füllajást stb. **Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apáca-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van.** Hamisításokól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillérért bérmentesen szállítva Ausztria Magyar ország bármely postállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részletelés teljesítése esetén eszközöltetik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármilyen sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű rózsá (centifolia) kenőcsét

használatuk, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül ill. A valódi százlevelű rózsá (centifolia) kenőcs használható: gyermekágyasoknál jelentkező meggyulladásnál, a tejfolyás elakadásánál, mellkeményedésnél, orrbetegségeknél, mindenféle régi bajoknál, felgyógyított láz és lázszakadást, sebeknél, sőt fülgyulladásnál, dagadt lábknál sőt, csontszáznál is; ittt: szűrt, látt, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, bomok és sűrűt, tüske stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, kénves, karbunkulus, ujanóves, sőt ráknál is; ujjkacs, körömdaganat, tályog, feltört ábak, mindenféle égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fekvéstől keletkező sebek, nyakdaganatok, vérdaganatok, fülladagatok, és gyermekok között sebnél stb. stb. Széküldés csakis az összeg előutalványozása után történik. 2 tégely ára portóval, szállítóval 3 korona 50 fillér. **Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állanak közbet-kintésre.** Óva intem az árdeklétet hatástan hamisítványok megvételétől és kérem szigoruan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) in Pregrada” bei Rohitsch Sauerbrunn ezének kell bejegyet lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nines soha a áveveve megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatékonyabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, emeltozva bármely évszakban széküldhetők. Ezen két szer nyáron mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segítségének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mind g. mas, hamisított szernek, vagy ilyenfajta korszer ajálott érték és hatá-nélküli ügynevezett pótszernek használatát, — melyekért csak ezáltalán, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, olesó és megbízható szer használatánál, melyeknek mint teljesen ártalmatlan, világszerre ismeretes szernek, minden családnál b. mely esh-tésgek előfordul-sánál készen kellene lenniük. A hol ezen szerök nem volna kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyító védjeggyel ellát, a onét legzéserűbb direkt rendelni a következő címzettel:

An Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Közponi raktár Budapesten Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban 20-19 és Bécsben Brady C. gyógyszerárban.

A párisi világtkiállításon „GRAND PRIX” a legnagyobb kitüntetés.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, V. ker. Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOKOMOBILJAIT és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéve-kötő-aratógépeit, továbbá ACÉLÖNTÉSŰ EKEFŐVEL ELLÁTOTT EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselők: **Singer és Palmer, Temesvár.**

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula. Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován.